

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

2 (300)

НАУРЫЗ – СӘУІР 2015 ж.

МАРТ – АПРЕЛЬ 2015 г.

MARCH – APRIL 2015

1962 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН

ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА

PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ

ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД

PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

АЛМАТЫ, ҚР ҰҒА

АЛМАТЫ, НАН РК

ALMATY, NAS RK

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА академигі

Пралиев С. Ж.

Р е д а к ц и я а л қ а с ы:

эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрибаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сабикенов С.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сулейменов М.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатубалдин С.С.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбжанов Х.М.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусейтова М.Х.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Байтанаев Б.А.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ғ. докторы, проф., чл.-корр. НАН РК **Қалижанов У.К.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қамзабекұлы Д.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қожамжарова Д.П.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қойгелдиев М.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА құрметті мүшесі **Дербісәлі А.**

Р е д а к ц и я к ең е с і:

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Мұрадов Ш.** (Әзірбайжан); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзірбайжан); э. ғ. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ғ. докт., проф. **Устищенко В.А.** (Украина)

Главный редактор

академик НАН РК

С. Ж. Пралиев

Редакционная коллегия:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нармбаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабикенов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусейтова**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. фиол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. фил. н., проф., Почетный член НАН РК **А. Дербисали**

Редакционный совет

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 3000 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,

www.nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2015 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Editor in chief

S.Zh. Praliyev,
academician of NAS RK

Editorial board:

U.B. Baymuratov, dr. econ. sc, prof., academician of NAS RK; **K.M. Baipakov**, dr. hist. sc., prof., academician of NAS RK; **G.Ye. Esim**, dr. philos. sc., prof., academician of NAS RK; **S.S. Kirabayev**, dr. phil. sc., prof., academician of NAS RK; **A.K. Koshanov**, dr. econ. sc, prof., academician of NAS RK; **K.N. Naribayev**, dr. econ. sc., prof., academician of NAS RK (deputy editor-in-chief); **A.N. Nysanbayev**, dr. philos. sc., prof., academician of NAS RK; **S.N. Sabikenov**, dr. jur. sc., prof., academician of NAS RK; **M.K. Suleimenov**, dr. jur. sc., prof., academician of NAS RK; **S.S. Satubaldin**, dr. econ. sc., prof., academician of NAS RK; **Kh.M. Abzhanov**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **M.Kh. Abusseitov**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **B.A. Baitanayev**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **B.A. Zhakyp**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **U.K. Kalizhanov**, dr. phil. sc., prof., corr. member of NAS RK; **D. Kamzabekuly**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **D.P. Kozhamzharova**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **M.K. Koigeldiev**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **Sh. Kurmanbaiuly**, dr. phil. sc., prof., corr. member of NAS RK; **Zh.K. Taymaganbetov**, dr. hist. sc., prof., corr. member of NAS RK; **Z.K. Shaukenova**, dr. soc. sc., prof., corr. member of NAS RK; **A. Derbisali**, dr. phil. sc., prof., honorary member of NAS RK

Editorial staff:

G. Belostechnik, NAS Moldova academician (Moldova); **N. Velichanly**, NAS Azerbaijan academician (Azerbaijan); **T.N. Nazarov**, NAS Tajikistan academician (Tajikistan); **A. Roshka**, NAS Moldova academician (Moldova); **G. Rusnak**, NAS Moldova academician (Moldova); **Sh. Muradov**, NAS Azerbaijan corr.member (Azerbaijan); **Z. Safarova**, NAS Azerbaijan corr.member (Azerbaijan); **V.N. Vasilenko**, dr. econ. sc., prof. (Ukraine); **V.A. Ustimenko**, dr. jurid. sc., prof. (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities.
ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N **10894-Ж**, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 3000 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,

www:nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2015

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

Volume 2, Number 300 (2015), 292 – 296

**Capabilities and efficiency of the use of information
and communication technologies in teaching foreign languages**

Turdalievа E.D, Zh. M. Akynova, Tutkabekova K.S.
akinova_01@mail.ru

Kazakh National Technical University named after K.I.Satpaev, Almaty, Kazakhstan

Key words: Foreign language, information technology, method, computer technology, learning, interactive method, internet.

Abstract. This article examines the use of information and communication technologies as an effective way of possession of foreign languages. The aim of the using of information technologies in foreign language lessons is enhance learning of foreign languages with the help of computer technologies. Development of students speaking skills using innovative technologies in teaching foreign languages. Effective ways of enhancing and development of students speech activities in the classroom lessons.

Возможности и эффективности использования информационно-коммуникативных технологий в обучении иностранным языкам

Турдалиева Э. Д, Ақынова Ж. М, Туткабекова К.С.
akinova_01@mail.ru

КазНТУ им. К.И. Сатпаева, Алматы, Казахстан

Ключевые слова: Иностранный язык, информационные технологии, методика, компьютерные технологии, обучение, интерактивный метод, интернет.

Аннотация: Данная статья рассматривает использование информационно-коммуникативных технологий одним из эффективных способов владения иностранными языками. Цель использования информационно-коммуникативных технологий на уроках иностранных языков – повысить эффективность обучения иностранных языков с помощью компьютерных технологий. Формирование навыков говорения студентов при использовании инновационных технологий в обучении иностранному языку. Эффективные методы использования инновационных технологий как один из эффективных способов активизации и развития речевой деятельности студентов на занятиях по иностранному языку.

Қазақстан Республикасының «білім туралы» Заңында «Білім беру жүйесінің басты міндеті – ұлттың және жалпы адамзаттың құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға және кәсіби шыңдауға бағытталған білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау, оқытудың жаңа технологияларын енгізу, білім беруді ақпараттандыру, халықаралық ғаламдық коммуникациялық желілерге шығу» деп білім беру жүйесін одан әрі дамыту міндеттерін көздейді. [1]

Шет тілді оқытудағы негізгі мақсат – шет тілді коммуникативті қалыптастыру және дамыту, оны еркін игеру. Шет тілі – қазіргі заманның талабына сай, қоғамның әлеуметтік-экономикалық, ғылыми-техникалық және мәдениет дамуының қайнар көзі. Қазір шет тілін оқыту әдістемесінің деңгейі жоғары. Тілді оқытуда интерактивтік тәсіл, ойындар, екеуаралық пікірталастар, сонымен бірге ақпараттық технология, интернет, компьютер қолданылуда. Шет тілін терең меңгерудің тиімді жолдарының бірі ақпараттық-коммуникациялық технологияны пайдалану болып табылады.

Шет тілі сабақтарында ақпараттық технологияларды пайдаланудың мақсаты - компьютерлік технологияларды қолдану арқылы шет тілін үйретудің тиімділігін жоғарылату. Міндеттері:

- шет тілі сабағында жаңа ақпараттық технологияны қолданудың маңыздылығын суреттеу.

- компьютерлік технологиялардың бар бағдарламаларын шет тілінде сөйлеуге, түсінуге үйрету процесінде қолдану, мүмкіндіктерін көрсету.

- видеофильдер мен мультимедиялық ирезентациялар арқылы диалог және монолог түрінде сөйлеуге үйретудің жаңа нұсқасын ұсыну.

Ж.А. Қараевтың [2] пікірінше "компьютерлік оқыту технологиясы өзіндік танымдық іс-әрекетті дамытуға арналған методологиялық, психо-лингвистикалық, бағдарламалы-техникалық, ұйымдастырушылық құралдардың жиынтығы" болып табылады. Шет тілін оқыту үдерісінде ақпараттық технологиялардың, әсіресе қарым-қатынас ортасын, жалпы тақырып шеңберінде әріптестердің интерактивті өзара әрекет ортасын құрудағы маңызы ерекше. Ақпараттық білім беру технологиялары өз кезегінде қарым-қатынас тәжірибесін игеруде, студенттердің лингвомәдениеттік құзырлылықтарын қамтамасыз етуде маңызды. Ғалымдар [3] ағылшын тілін оқыту әдістемесін зерттей отырып, компьютерлік телекоммуникациялар ағылшын тілінде тірі, шынайы қарым-қатынастарды ұйымдастыруға мүмкіндік беретінін айтады. Бұл телекоммуникацияның дидактикалық қасиеті шынайы тілдік орта құру үшін керемет мүмкіндіктер туғызады. Шет тілін оқытудағы ақпараттық бағыт ақпараттық тұрғыда білім беруді мақсат етеді, оның негізгі мақсаттары: лингвистикалық (тілдік және сөйлеу), тақырыптық, әлеуметтік мәдениет, оқу дағдыларын қалыптастыру. Шет тілін оқытуда ақпараттық технологияны қолдану тілді үйренудегі белсенділікті қамтамасыз етеді. Осы орайда теориялық талдау мен студенттердің шет тілін меңгеру іс-әрекетінің ақпараттық технологиялар арқылы қалыптастырудың педагогикалық шарттарын айтуға болады. Жоғары білім беру мекемелерінде шет тілін оқытуда ақпараттық технологияны қолданудың педагогикалық шарттарын төмендегідей:

Бірінші шарт оқу-тәрбие үдерісінде қарқынды оқыту мақсатында студенттердің танымдық іс-әрекеттік қызығушылықтарын арттыру. Егер студенттер жаңа ақпараттық технологияны жақсы игеріп, шет тілін үйренуге қызығушылықтары артса, онда шет тілін білу мүмкіндігі де артады.

Екінші шарт студенттердің танымдық қызығушылықтары мен қабілеттерін ескере отырып, компьютерлік технологияны қолдануды кезеңдеп жүзеге асыру. Шет тілін оқытуда студенттердің білім деңгейіне сәйкес төменгі, орта, жоғары деңгейге бөле оқыту үлкен жетістіктерге жетуге көмектеседі.

Үшінші шарт ақпараттық технологияларды қолданудың жалпы бағыттары мен ғылыми-әдістемелік тұғырларын сәйкестендірудегі іс-әрекеттерді шығармашылықпен үйлестіру. Үшінші шарт бойынша ақпараттық технологиялардың түрлері мен бағыттарын ғылыми-әдістемелік сәйкестендіру іс-әрекеттерін шығармашылықпен үйлестіру түрлері қарастырылды.

Ақпараттық технологияларды қолдану арқылы студенттердің тіл меңгерудегі іс-әрекетін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі мотивациялық, танымдық, іс-әрекеттік компоненттеріне негізделген.

Мотивациялық компонент – студенттердің ақпараттық технологиялар арқылы тіл меңгеру іс-әрекетке ұмтылуы, қажеттігі, білім алуда ақпараттық технологияларды қолдануға танымдық қызығушылығы, ынтасы, өзіндік тапсырмаларды орындауда жанаша оқу жолдарын табуға деген ынтасы, шет тілін меңгеруде мультимедиялық құралдар мен электронды оқулықтарды қолдануға деген қызығушылығы, шет тілінде еркін сөйлеуге деген ынтасы мен ұмтылысы.

Танымдық компонент - танымдық іс-әрекетті қалыптастыру мүмкіндігі, ақпараттық технологияның маңызы мен қажеттілігін ұғынуы, ақпараттық сауаттылығының болуы, қолданатын ақпараттық технологиялардың түрлерімен таныс болуы және технологиялардың түрлерімен жұмыс істей білуі, шет тілін меңгеруге деген белсенділігі, оқу материалдарын өз қажетілігіне қолдануы, студенттердің ақпараттық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

Бұл компонент бойынша ақпараттық технологияны оқу үдерісінде қолдану жолдары жүзеге асырылды, мультимедиялық, электрондық оқулықтар студенттердің шет тілін үйрену оқу іс-әрекетінің негізгі көзі болып табылады.

Шет тілі сабақтарында видеофильм, мультимедиялық презентациялар, дыбыстарды, анимациялық суреттердің көмегімен монолог, диалог түрінде сөйлеу қабілетін қалыптастыруға

болады. Себебі, шетелде болмай-ақ сол елдің тілінде еркін сөйлей алу қабілетіне ие болу оңай емес. Сондықтан, оқытушының маңызды тапсырмаларының бірі – шет тілі сабақтарында жаңа технологиялардың түрлі амалдарын қолдана отырып, сөйлеудің шын ситуацияларын құру болып табылады.

Ақпараттық ғасырда интеллектуалды қызметтің дамуы компьютер және қазіргі коммуникация құралдарымен тығыз байланысты. Бұл ақпараттық технологияландыру адамның іскерлік белсенділігіне, білімділігіне, мәдениетіне, ал жалпы айтқанда, ғылымның дамуына түбегейлі әсер етеді. Ақпараттық технология білімді өндеумен анықталып, қоғамның материалдық және рухани жағдайын өзгертеді.

Ақпарат- бұл бізді қоршаған әлемнен алынған сыртқы ортадағы кездейсоқтық үдерістерге бейімделу және осы ортадағы өмір сүру әрекетінің мазмұнды белгісі, белгісіздің сырын ашатын жаңалық, хабарлама. Ақпараттың негізгі маңызды жағы сапалы және сандық байланыстың анықтылығында.

И.А.Мегалова [4] өзінің «Ресей мен шетел жоғары оқу орындарында шетел тілінің құзіретін қалыптастырудағы жаңа ақпараттық және коммуникативтік технологиялары (салыстырмалы анализ)» зерттеу жұмысында қазіргі кезеңде шет тілінің құзіреттілігін қалыптастырудағы жаңа ақпараттық және коммуникациялық технологияларды қолдану жолдарын, атап айтқанда медиа-модуль әдісі мен қашықтықтан оқытуды қарастырады.

Педагогика теориясында жаңа ақпараттық коммуникациялық технологияға 1980 жылы С.Пейперт [4] (S.Papert) ұсынған 3 көзқарас тиесілі:

- сыншылдық;
- скептикалық;
- оптимистік.

"Критикалық" көзқарастағы сыншылдар оқытудағы жаңа ақпараттық коммуникациялық технологиялардың (ЖАКТ) кері әсерлерін басып айтады: видео адам белсенділігіне кері әсер етеді, ЭВМ терең ойлауды тежейді, компьютерлендіру үдерісі қоғамды ізгілендіруге кері әсерін тигізеді, өйткені адамның жасайтын барлық іс-әрекетің компьютер жасайды да, адамның ойының, ой-санасының өсуіне кедергі жасайды.

Скептиктер компьютерлендіру идеясына оң көзқарас білдіреді, олардың ойынша, жаңа ақпараттық коммуникациялық технологиялар оқыту үдерісін жақсартады, оқушының ойлау іс-әрекетін арттырады.

Оптимистер ЖАКТ келешегінен үлкен үміт күтеді, олар ЖАКТ студенттердің ойлау үдерісін, ақпарат алу әдісін және де оқыту үдерісін түбегейлі өзгертеді деп санайды.

Жаңа ақпараттық технология – оқытушылардың өз жұмыстарының әдістері мен ұйымдастыру түрлерін түбегейлі өзгертуге, студенттердің жеке қабілеттілігін дамытуға, оқытудағы пән аралық байланысты күшейтуге, оқу үдерісін ұйымдастыруды үнемі жаңартып отыруға мүмкіндік береді. Жаңа ақпараттық технологияның негізгі ерекшелігі оқытушылар мен студенттерге өз бетімен және бірлесіп шығармашылық жұмыс істеуге шексіз мүмкіншілік туғызады.

Жаңа ақпараттық коммуникациялық технологияларды жоғары мектептің оқу-тәрбие үдерісіне енгізуде оқытушы алдына жаңа бағыттағы мақсаттар қойылады:

1. Өз пәні бойынша оқу-әдістемелік электронды кешендер құру, әдістемелік пәндік Web-сайттар ашу;

2. Жалпы компьютерлік желілерді пайдалану;

3. Бағдарламалау ортасында инновациялық әдістерді пайдаланып, бағдарламалық сайттар, құралдар жасау (мультимедиялық және гипермәтіндік технологиялар);

4. Қашықтықтан оқыту (Internet желісі) барысында өздігінен қосымша білім алуды қамтамасыз ету.[4]

Оқу - тәрбие үдерісінде телекоммуникациялық технологияларды қолданудың 2 жолы бар:

- Студенттер мен оқытушыларды желімен жұмыс жасауға үйрету;

- Дайын телекоммуникациялық жобалармен жұмыс жасауды ұйымдастыру, пәндік - әдістемелік Web -сайттар, Web-бетін құру.

Телекоммуникациялық технологияларды қолдану оқытушының білімін өздігінен жетілдіруге көмектеседі, оқытушының әдістемелік шеберлігі артады, сондай-ақ студенттердің

шығармашылықтарының қалыптасуына өз үлесін қосады, олар әртүрлі телекоммуникациялық жобалар байқауына қатысуына мүмкіндік алады.

Жаңа ақпараттық коммуникациялық технологияны пайдаланудың төмендегідей артықшылығы бар:

- білім мазмұнының заман талабына сай болуы;
- болашақта қажетті білімді толығымен алу;
- білімді өздігінен меңгеру;
- өзін-өзі бағалай алуы;
- өз күшіне сенімділіктің болуы;
- өз жетістігін көре алуы;
- студентті ізденіске, шығармашылыққа бағыттауы.

Жаңа ақпараттық коммуникациялық технологияда жағдайында студентке экран арқылы компьютер жаңа сабақты түсіндіріп, оқу үдерісін өзі атқаруымен сипатталады, қашықтықтан оқытуды да жүзеге асыруға болады.

Қашықтықтан оқыту технологиясы белгілі бір қашықтықта отырып, компьютерлік телекоммуникация және басқа байланыс орталықтары көмегімен оқып үйрену мақсатындағы ақпараттармен өзара тәжірибе алмасу тәсіліне негізделген.

Жаңа ақпараттық коммуникациялық технологияны оқу-тәрбие үдерісіне ендіру 3 кезеңнен тұрады:

1-кезең: компьютердегі бар жекеленген тақырып, тақырыпшаларды, гипермәтінді қолдану, яғни «сіңіру» технологиясы.

2-кезең: студенттің өзіне қажетті мәліметтерді алу, яғни «жинақтау» технологиясы.

3-кезең: монотехнология, яғни барлық оқыту, басқару, бақылау тек қана компьютерді қолдануға сүйенеді.

ЖАКТ-ның тұжырымдық ережелері:

- оқыту – студенттің компьютермен жұмыс істеуі;
- бейімдеу-компьютерлік бағдарламаны баланың жеке ерекшеліктеріне қарай ыңғайлау;
- диалогтық сұхбаттасу – студенттің компьютермен өзара қатынасы;
- басқару - кез келген уақыттағы оқытушының енгізген түзетуі;
- оқытушының нұсқау беруі, сыныпшілік желіні басқаруы,;
- дидактикалық басқару - жеке және топтық жұмыстың тиімді үйлестіруі;
- психологиялық басқару – студенттің компьютермен жұмысы кезінде қолайлы жағдай

туғызу;

- бағалау – студенттердің алған білім дәрежесін анықтау.

Жаңа ақпараттық коммуникациялық технология оқытудың әр кезеңінде де (жаңа тақырып түсіндіру, бекіту, қайталау, білім, білік, дағдыны дағдыны тексеру) қолданылады.

Шет тілі сабағында компьютерді қолдану мәтіндер мен ақпаратты білуге жол ашады. Тіпті нашар оқитын студенттердің өзі компьютермен жұмыс істеуге қызығады, өйткені кейбір жағдайларда компьютер білмеген жерін көрсетіп, көмекке келеді.

Компьютерлік және ақпараттық технологиялар заман талабы. Бұл жұмыстың басты мақсаты компьютер желісін және мультимедиялық - электрондық құралдарды шет тілі сабағында тиімді қолдану, нақтылап айтқанда ағылшын тілі сабағында презентацияларды және мультимедиялық - электрондық құралдарды мектеп қабырғасында және білім беру процесінде терең қолдану. Ағылшын тілі сабағында компьютерді, мультимедиялық және электрондық оқулықтарды және интерактивті тақтаны пайдаланғанда:

- лексиканы оқып үйретеді;
- сөйлеу ырғағын;
- диалог, монолог және рөлдік ойындарды;
- хат жазуға үйретеді;
- грамматикалық құрылымдарды түсіндіріп, оқушылардың есінде сақтауға көмектеседі.

Жалпы, шетел тіліне компьютерлі технология арқылы оқыту келесі ерекшеліктері арқылы сипатталады:

1. студенттің оқытушымен, парталас көршісімен жеке қарым-қатынасқа түсуіне мүмкіншіліктің болуы;

2. тілдік және тілдік емес информация түрлі және кең көлемде пайдалана алу.

Қорыта келгенде шет тілі сабағында компьютер және т.б. жаңа ақпараттық құралдарды пайдалану заман талабы. Жаңа замандағы - Жаңа Қазақстанымыздың дамып келе жатқан қадамында оқу процессіне жаңа ақпараттық технологияларды енгізілуі де, келешекте компьютер заманы болатынына көз жеткізеді. Сонымен бірге, қазіргі кезеңде жоғары мектептің шет тілін оқыту үдерісінде компьютерлік технологияның локальды және ғаламдық жүйе мүмкіндіктерін кеңінен қолдануда. Оның ішінде электронды кітапхана, электронды басылымдар, электронды оқулықтар және т.б. интернет ресурстарын жан-жақты меңгеру мүмкіндіктері пайда болды, қашықтықтан оқыту орталықтарына шығу жолдары анықталды. Оқытушылар Web -сервермен жұмыс жасауға мүмкіндік алып, өздерінің іс-тәжірибелерін және инновациялық технологияларын, басқа да ақпараттарды өздерінің Web - беттерінде, Web – сайттарында орналастыра алады.

Жоғары оқу орындарында шет тілі сабағында компьютерлік технологияны қолдана отырып, студенттер электронды пошта арқылы түрлі телеконференцияларға, халықаралық олимпиадаларға, байқауларға, ғылыми жоба байқауларына қатысаалады. Шет тілін оқытудың мультимедиялық технологиясын пайдалану студенттің шығармашылығын, шет тіліне деген қызығушылығын және сөйлеу қабілетін арттыруға өз үлесін қосады.

ӘДЕБИЕТ

- [1] <http://kk.wikipedia.org/wiki>. Жаңа білім беру жүйесі.
- [2] Қараев Ж.А. // Оқытудың компьютерлік технологиясын қолдану жағдайында Оқушылардың танымдық іс-әрекетін белсенді ету жолдары. Алматы. 1994.
- [3] Выготский, Л.С. Педагогическая психология / Л.С. Выгодский М.: Педагогика-Пресс, 1999. - 536 с.
- [4] Бұзаубақова К.Ж. Инновациялық педагогика негіздері. Оқу құралы. -Алматы: Білім, 2009.-424 б.

REFERENCES

- [1] Wilga. M River. Interactive Language Teaching. -Cambridge University Press. 1987-25
- [2] Still, K. Merrdith. Democratic Pedagogy National Staff Development Manyal. Bratislava, Slovakia, 1995

Шет тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияның мүмкіндігі мен тиімділігі

Турдалиева Э.Д., Ақынова Ж.М, Туткабекова К.С.
akinova_01@mail.ru

Тірек сөздер: Шет тілі, ақпараттық технологиялар, әдістер, компьютерлік технология, оқыту, интерактивті әдіс, интернет.

Аннотация. Бұл мақалада шет тілін терең меңгерудің тиімді жолдарының бірі ақпараттық-коммуникациялық технологияны пайдалану болып табылатыны туралы айтылады. Шетел тілі сабақтарында ақпараттық технологияларды пайдаланудың мақсаты - компьютерлік технологияларды қолдану арқылы шет тілін үйретудің тиімділігін жоғарылату. Шет тілін оқытуда инновациялық технологияларды қолдана отырып, студенттердің сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Шет тілі сабағында студенттердің сөйлесу әрекеттерін белсендіру мен дамытудың сапалы әрі тиімді жолы ретінде инновациялық технологияларды тиімді пайдалану әдістері.

Поступила 19.02.2015 г.

МАЗМҰНЫ

Еспаев С.С. Әлемдік экономика және Қазақстан: жаңа үрдістері, міндеттері мен ұсыныстары.....	5
Сабден О., Аширов А. ХХІ ғасырдағы адамзат дамуының концепциясы және азық – түлік қауіпсіздігі.....	15
Днишев Ф.М. Жаңа технологиялық қалыптарды дамытуға мемлекеттік-жеке меншік әдістері.....	30
Бірімбетова Н.Ж. Қазақстанда жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың ынталандыру тетіктері.....	36
Османов Ж.Д. Қазақстандағы бағалы қағаздар нарығының институционалды дамуы.....	42
Жаубасов Б. Тиімді мемлекеттік қызмет: сын-қатерлер мен шешімдер.....	49
Абдулвалиева Т.В. Машинажасау өнімінің тиімділігінің өсуін қамтамасыз етудің макроэкономикалық тетіктері.....	56
Айтжанова А.Д. Қазақстанның минералды-шикізаттық кешенінің тұрақты қызмет етуі мақсатында ресурстық-шикізаттық саясатты жетілдірудің векторлары.....	64
Халитова М. Қазақстан азаматтарының жинақталған зейнетақысына кепілдік беру жүйесін жетілдіру.....	71
Байбергенова Л.Ж., Шаймарданова В.К. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесінде гендерлік тетіктерді қолдану.....	77
Досманбетова М.С., Рузанов Р.М. К.-Э. Свейбидің материалды емес активтерге мониторы негізіндегі қазақстандық кәсіпорындардың зияткерлік капиталын бағалау.....	83
Турсынбаева Д.К., Жадигерова О.Ж., Бекжанова Т.К. Көленкелі экономиканың көлемін бағалау әдістері және оның жетілдіру жолдары.....	90
* * *	
Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғам қалыптасуының теориялық алғышарттары мен тарихы.....	97
Жанакова Н.Н., Бабажанова Ж.А. Кедейлікпен күрестегі әлемдік саясат: Нидерланды, Германия, Қытай тәжірибесі.....	105
Жохов А.Л., Рақымбек Д., Юнусов А.А., Сайдахметов П.А. ² , Оразалиева Р.Н. Кәсіби мәдениет - қазіргі заманғы білім беруді жақсартудың басты бағдары.....	112
Сабдалиева Ә.К. Асан Қайғы мен Қазтуған жыраудың шығармаларындағы діни сөздер.....	119
Қожамқұлова Ж.Ж., Қойшиева Т.Қ., Есентаев Қ.Ө. Болашақ мұғалімдерді кәсіби дайындау үдерісінде ақпараттық технология құралдарына оқытуды жобалау негіздері.....	125
Досжан Р.К. Қазақ мәдениетінің дамуына үлес қосқан данышпандар - Абай пен Шәкәрімнің рухани бірлігі.....	129
Кенжебаев Д.А. Әскери-ғарыш саласының тарихи зерттеуі әдіснаманың кейбір сұрақтары.....	133
Плохих Р. В., Бекарыстанова Л. Б., Келинбаева Р. Ж. Елді-мекенді аумақтардың тұрақты дамуы үшін әлеуметтік инфроқұрылымды зерттеудегі ГАЖ.....	140
Байжолова Р.А., Абылкасимова Ж.А. Ұлттық еңбек нарығындағы жұмыспен қамту және тұрғындардың экономикалық белсенділігінің арақатынасы.....	152
Турмамбеков Т.А. Т., Саидрахметов П. А., Нуруллаев М.А., Серимбетова А.Е. Мектеп оқушыларының физикадан білімін және шеберлігін критериялы бағалаудың мәселелерін шешудің кейбір негіздері мен жолдары.....	159
Бәбіжан Б.Ж. Қазақтың кәсіби әншілік өнерінің қалыптасуы және орындаушылық ерекшеліктері.....	168
Айтжанова Г.Д. Шет тілдері бойынша оқу құралдарында лексикалық жаттығуларды бекіту жүйесінің кластерлік әдісі.....	173
Исабаева С.Н., Чанбаева М.К., Скакова А.Ж., Рысқұлов Т. Интранет-портал бизнес жүргізудің тиімді құралы.....	183
Исмагулова Р.С. Коммуникативтік құзыреттіліктің шет тілін оқып үйренудегі рөлі.....	186
Дүйсенова Н.Б., Байқазиева Р.Т., Нүсіпбекова А.Н. Білім беру жүйесіндегі компьютерлік технологияны қолдану.....	190
Кердяшкина Г.В. Айтпаев А.Т. Кердяшкин В.В. Іле Аталау тауларындағы жаңадан табылған петроглифтар.....	193
Жүнісова Б.Н. Мемлекет пен ұлт құрау барысындағы тіл саясаты мен реформалары (Қазақстан мен Түркия мысалдарында).....	197
Сериев Б. А., Нұрмағанбет Е.Т. Мемлекеттік инвестициялық құқықтық саясат.....	205
Ізбасова А.Б. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекеттің тетігі және құқықтық құралдары.....	209
Абдукадирова Ж.А., Қурманбаева М.С. Ботаника пәнін оқытуда соя өсімдігінің онтогенезінде даму ерекшеліктерін студенттердің практикалық білімін арттыру мақсатында қолдану.....	212
Нурланова В.С. Балалар қоғамдық бірлестіктері – баланы әлеуметтендіру факторы.....	218
Анарбекова В.Э. Қырғыз халқының бірегей ескерткіш ретінде жанр «Koshok».....	221
Мусуралиева М.М. Ақпараттық ресурстар - Қырғыз Республикасының саяси қауіпсіздігі үшін құралы ретінде.....	227
Мураталиева Н.Х. Тұлғалық ерекшеліктері және болашақ бастауыш мектеп мұғалімдерінің сипаттамаларын зерттеу.....	232
Раева Ч.Т. Математика сабақтарында компьютерлік технологияны қолдану үшін дидактикалық талаптар.....	236
Өпендиев Т.Ө. Қазақстан аумағында неміс диаспорасының миграциялық толқынының пайда болу мәселелері.....	240
Жакупов Ж.А. Қазақ лингвофольклортануының ғылымтанулық тұғыры.....	248
Әліпбек А.З., Таутаева Г.Б. Жастармен әлеуметтік жұмыс жүргізудің психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері.....	256
Әліпбек А.З., Абдразақова М. Көру қабілеті бұзылған балалардың психофизиологиялық ерекшеліктері.....	263
Бектепова З.А. Заң сапасы: елеулі аспектілерін талдау.....	271
Тайторина Б.А., Тусупбекова С.К. Құқықтың қайнар көздері: заманауи заң ғылымдарындағы интерпретациялау мәселелері.....	276
Ақынова Ж.М. Шет тілін оқытуда интерактивті әдістерді қолдану арқылы студенттердің білім сапасын арттыру.....	287
Турдалиева Ә.Д., Ақынова Ж.М., Тұткабекова К.С. Шет тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияның мүмкіндігі мен тиімділігі.....	292

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА КАЗАХСТАНА И ГЛОБАЛЬНЫЕ ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ

<i>Еспаев С.С.</i> Мировая экономика и Казахстан: новые тенденции, задачи и предложения.....	5
<i>Сабден О.С., Аширов А.</i> Концепция развития человечества в XXI веке и продовольственная безопасность.....	15
<i>Днишев Ф.М.</i> Методы государственно-частного партнерства в развитии новых технологических укладов.....	30

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

<i>Бримбетова Н.Ж.</i> Механизмы стимулирования развития местного самоуправления в Казахстане.....	36
<i>Османов Ж.Д.</i> Институциональное развитие рынка ценных бумаг в Казахстане.....	42
<i>Жаубасов Б.Ж.</i> Эффективная государственная служба: вызовы и решения.....	49

ПРИОРИТЕТЫ РАЗВИТИЯ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ

<i>Абдулвалиева Т.В.</i> Макроэкономические механизмы обеспечения роста эффективности машиностроительной продукции.....	56
<i>Айтжанова Д.А.</i> Векторы совершенствования ресурсно-сырьевой политики в целях устойчивого функционирования минерально-сырьевого комплекса Казахстана.....	64

ПЕНСИОННАЯ СИСТЕМА И ГЕНДЕРНАЯ ПОЛИТИКА

<i>Халитова М.М.</i> Совершенствование системы гарантирования пенсионных накоплений граждан Казахстана.....	71
<i>Байбергенова Л.Ж., Шаймарданова В.К.</i> Применение гендерного механизма в системе образования Республики Казахстан.....	77

ПРИКЛАДНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ НАУКИ

<i>Досманбетова М.С., Рузанов Р.М.</i> Оценка интеллектуального капитала казахстанских предприятий на основе монитора нематериальных активов К-Э. Свейби.....	83
<i>Турсынбаева Д.К., Жадигерова О.Ж., Бекжанова Т.К.</i> Методы оценки размеров теневой экономики и пути ее совершенствования.....	90

* * *

<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У.</i> Теоретические предпосылки и история становления гражданского общества в РК.....	97
<i>Жанакова Н.Н., Бабажанова Ж.А.</i> Мировой опыт борьбы с бедностью: на примере Нидерландов, Германии, Китая.....	105
<i>Жохов А.Л., Рахымбек Д., Юнусов А.А., Саудахметов П.А., Оразалиева Р.Н.</i> Культура профессионала – главный ориентир совершенствования современного образования.....	112
<i>Сабдалина А.К.</i> Религиозные слова встречающиеся в поэзии Асан Кайгы и Казтуган жырау.....	119
<i>Қожамақұлова Ж.Ж., Қойшыева Т.Қ., Есентаев Қ.Ө.</i> Основы проектирования обучения средствам информационной технологий в процессе профессиональной подготовки будущих учителей.....	125
<i>Досжан Р.К.</i> Духовное единство мыслителей, внесших вклад в развитие казахской культуры – Абая и Шакарима.....	129
<i>Кенжебаев Д.А.</i> Некоторые вопросы методологии изучения истории военно-космической отрасли.....	133
<i>Плохих Р. В., Бекарыстанова Л.Б., Келимбаева Р.Ж.</i> ГИС в изучении социальной инфраструктуры для целей устойчивого развития селитебной территории.....	140
<i>Байжолова Р.А., Абылкасимова Ж.А.</i> Соотношение занятости и экономической активности населения на национальном рынке труда.....	152
<i>Турмамбеков Т.А., Саудахметов П. А., Нуруллаев М.А., Серимбетова А.Е.</i> О некоторых основаниях и путях решения проблемы критериального оценивания знаний и умений учащихся школы по физике.....	159
<i>Бабижан Б.Ж.</i> Становление казахского профессионального песенного искусства и исполнительские особенности.....	168
<i>Айтжанова Г.Д.</i> Кластерный метод организации лексических упражнений для закрепления в учебниках по иностранному языку для неязыковых школ.....	173
<i>Исабаева С.Н., Чанбаева М.К., Скакова А.Ж., Рыскулов Т.</i> Интранет-портал бизнес жүргізудің тиімді құралы.....	183
<i>Исмагулова Р.С.</i> Роль коммуникативной компетенции в обучении иностранного языка.....	186
<i>Дуйсенова Н.Б., Байказиева Р.Т., Нусипбекова А.Н.</i> Применение компьютерных технологии в системе образовании.....	190
<i>Кердяшкина Г.В., Айтбаев А.Т., Кердяшкин В.В.</i> Новая находка петроглифов в высокогорье Заилийского Алатау.....	193
<i>Жунусова Б.Н.</i> Языковая политика и языковые реформы в государственном и национальном строительстве (на примере Казахстана и Турции).....	197
<i>Сериев Б.А., Нурмаганбет Е.Т.</i> Государственная инвестиционно-правовая политика.....	205
<i>Избасова А.Б.</i> Правовые средства и механизмы противодействия коррупции.....	209
<i>Абдукадиров Ж.А., Қурманбаева М.С.</i> Использование в целях повышения практических знаний студентов в изучении особенностей развития сои в онтогенезе на занятиях по ботанике.....	212
<i>Нурланова В.С.</i> Детские общественные организации как фактор социализации ребенка.....	218
<i>Анарбекова В.Э.</i> Жанр «Кошок» как уникальный памятник кыргызского народа.....	221
<i>Мусуралиева М.М.</i> Информационные ресурсы – как инструмент обеспечения политической безопасности КР.....	227
<i>Мураталиева Н.Х.</i> Изучение личностных свойств и особенностей будущих учителей начальных классов.....	232
<i>Раева Ч.Т.</i> Дидактические требования к применению компьютерной технологии на уроках математики.....	236
<i>Апендиев Т.А.</i> Проблемы возникновения миграционного потока немецкой диаспоры в Казахстане.....	240
<i>Жакупов Ж.А.</i> Научно-ведческие позиции казахской лингвофольклористики.....	248
<i>Алипбек А.З., Таутаева Г.Б.</i> Особенности ведения психолого-педагогической социальной работы с молодежью.....	256
<i>Алипбек А.З., Абдразакова М.</i> Психофизиологические особенности детей с нарушениями зрительной способности.....	263
<i>Бектепова З.А.</i> Качество закона: анализ содержательного аспекта.....	271
<i>Тайторина Б.А., Тусупбекова С.К.</i> Источники права: проблемы интерпретации в современной юридической науке.....	276
<i>Ақынова Ж.М.</i> Эффективное использование интерактивной методики обучения иностранному языку в высших учебных заведениях.....	287
<i>Турдалиева Э. Д., Ақынова Ж. М., Туткабекова К.С.</i> Возможности и эффективности использования информационно-коммуникативных технологии в обучении иностранным языкам.....	292

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

social-human.kz

Редакторы *М.С. Ахметова, Д.С. Аленов, Т.К. Апендиев*
Верстка на компьютере *Д. Н. Калкабековой*

Подписано в печать 04.04.2015.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
21 п.л. Тираж 3000. Заказ 2.

Национальная академия наук РК
050010, Алматы, ул. Шевченко, 28, т. 272-13-18, 272-13-19